

Sylabus kurzu Veřejná ekonomie
Magisterské studium VSP FSV UK, kombinované studium
Akademický rok 2020/2021

1. Název studijního předmětu:

Veřejná ekonomie (JSM522)

2. Vyučující:

Ing. Zuzana Kotherová, Ph.D. (garant a vyučující)

Doc. Ing. Gabriela Vaceková, Ph.D. (vyučující)

3. Typ studijního předmětu

Povinný

4. Semestr

Zimní

5. Počet kreditů

9

6. Ukončení předmětu

Písemná zkouška

7. Rozsah studijního předmětu

Dvě soustředění po pěti výukových hodinách, samostudium a individuální konzultace. Soustředění zahrnují přednášky doplněné o skupinové a individuální aktivity studentů vztahující se k probíraným tématům. Vyučující si rezervují právo způsob výuky přizpůsobit epidemiologické situaci v ČR, o těchto změnách by studenty neprodleně informovaly. Jeden kredit odpovídá třiceti hodinám práce, tedy celkem se předpokládá 270 hodin věnovaných studiu předmětu.

8. Základní charakteristika kurzu

V rámci kurzu je studován veřejný sektor a role státu v národním hospodářství, což je hlavní předmět zkoumání Veřejné ekonomie. Kurz je rozdělen do dvou částí. V úvodní části je prezentován stát jako ekonomický subjekt, jsou studovány příčiny existence veřejného sektoru a jeho funkce. V druhé části kurzu je představena veřejná volba jakožto způsob rozhodování ve veřejném sektoru a následně je zkoumána efektivnost veřejného sektoru a studenti jsou seznámeni se základy systému veřejných financí, jehož prostřednictvím jsou financována státní opatření.

9. Cíle kurzu

Cílem kurzu je porozumět tomu, čím je stát charakteristický jakožto subjekt ekonomických vztahů a získat přehled o formách, kterými v moderních smíšených ekonomikách zasahují státy do ekonomických vztahů, o příčinách těchto státních zásahů, stejně jako i o důsledcích, které

tyto zásahy mají nebo mohou mít. Samotná role státu v národním hospodářství je velice kontroverzní oblastí, proto je cílem i to, aby se studenti seznamovali s různými názory na tuto problematiku a zaujímali vlastní kvalifikované názory.

Student by na konci kurzu měl:

- mít přehled o vývoji hlavních východisek veřejné ekonomie a měl by umět vysvětlit a diskutovat zdroje odlišnosti názorů na roli státu v moderních smíšených ekonomikách;
- znát způsoby měření rozsahu veřejného sektoru a orientovat se v tom, jaká je jeho role a velikost ve vyspělých moderních ekonomikách;
- rozumět pojmem jako je selhávání trhu a vlády, znát jejich příčiny a dopady a měl by umět posuzovat efektivnost veřejného sektoru a
- znát principy a zákonitosti systému veřejných financí, orientovat se ve velikosti a struktuře veřejných příjmů a výdajů a znát daňový systém v ČR.

10. Způsob hodnocení

Student v průběhu kurzu může získat 100 bodů. 50 bodů může student získat v průběhu semestru a 50 bodů může student získat v závěrečné písemné zkoušce.

Workshop „Proč existuje stát a jaká by měla být jeho role v ekonomice“	Max celkem ve dvou aktivitách 35 bodů. Student musí celkově získat alespoň 17,5 bodu.
Samostatná práce („Nobelisté v ekonomických vědách“)	Max 15 bodů. Student musí získat alespoň 7,5 bodu.
Závěrečný test	Max 50 bodů. Student musí získat alespoň 25 bodů.

Zpracování všech samostatných prací je povinné pro všechny studenty a platí, že v každé z nich student musí získat alespoň polovinu možných bodů. K testu může přistoupit student, který v průběhu semestru získal alespoň 25 bodů.

Výsledné hodnocení:

dle Opatření děkanky 17/2018:		
91 % a více	=>	A
81-90 %	=>	B
71-80 %	=>	C
61-70 %	=>	D
51-60 %	=>	E
0-50 %	=>	F

11. Základní literatura

- JAKSON, P.M., BROWN, C. *Ekonomie veřejného sektoru*. Vyd. 1 Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2003, 733 s, ISBN 80-86432-09-2
- STIGLITZ, J. *Ekonomie veřejného sektoru*. Vyd. 1. Praha : Grada, 1997. 661 s. ISBN 80-7169-454-1.
- MUSGRAVE, R. A., MUSGRAVE, P.B. *Veřejné finance v teorii a praxi* . Praha: Management Press, 1994. 581s. ISBN 8085603764
- SVOBODA, F. et kol., *Ekonomika veřejného sektoru*. 1. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2017. 279 s. ISBN 978-80-87865-35-4.
- MEDVEĎ, J., NEMEC, J. *Veřejné finance*. Bratislava : Sprint dva, 2011. ISBN 978-80-89393-46-6
- HAMERNÍKOVÁ, B., MAAYTOVÁ, K. a kol. *Veřejné finance*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2007. 364 s. ISBN 978-80-7357-301-0
- PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. Praha: ASPI, 2002. 453 s. ISBN 80-86395-19-7
- FRANK , Robert H. *Mikroekonomie a chování*.. 1. vyd.. Praha : Svoboda, 1995. 766 s. ISBN 80-205-0438-9
- NEMEC, J., WRIGHT, G.: *Veřejné finance, teoretické a praktické aspekty veřejných financí v procese transformácie krajín strednej Európy*. NISPAcee, Bratislava, 1998

12. Rozšířená literatura

- ARROW, K. J. *Všeobecná ekonomická rovnováha: cíl, analytické prostředky, kolektivní výběr*. Přednáška při příležitosti udělení Nobelovy ceny, 12. prosince 1972. In. JONÁŠ, J. a kol. *Nobelova cena za ekonomii*., Praha: Academia, 1993, s. 125-147.
- BENARD, J. *Economie publique*. Paris: Economica, 1985. 430 s. ISBN 2717809619.
- BUCHANAN, J.M. *Konstituce ekonomické politiky*. Přednáška při příležitosti udělení Nobelovy ceny, 8. prosince 1986. In. JONÁŠ, J. a kol. *Nobelova cena za ekonomii*. Praha: Academia, 1993. s. 589-599.
- COASE, R.H.: *The Problem of Social Cost*. *Journal of Law and Economics*, 1960. s. 1-44.
- ARROW, K. J. *Social Choice and Individual Values*. 2nd ed. New Heaven: Yale University Press, 1963. 124 s. ISBN 0300013647.
- DRUMMOND, M. F et al. *Methods for the economic evaluation of health care programmes*. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press, 2001. 305 s. ISBN 0192627732.
- LANG, H. *Theory and Practice of Cost Analysis*. 2nd edition. Praha: Oeconomica, 2004. 68 s. ISBN 80-245-0712-9.

13. Okruhy témat

Kurz je tematicky je rozdělen do tří okruhů:

- 1. Stát a veřejný sektor** (stát jako ekonomický subjekt, veřejný sektor, příčiny existence veřejného sektoru, funkce státu, formy selhání trhu a jeho příčiny a důsledky; externality, veřejné statky, veřejně poskytované statky).

Příklady používané literatury:

- ARROW, K. J. *Všeobecná ekonomická rovnováha: cíl, analytické prostředky, kolektivní výběr*. Přednáška při příležitosti udělení Nobelovy ceny, 12. prosince 1972. In. JONÁŠ, J. a kol. *Nobelova cena za ekonomii*., Praha: Academia, 1993, s. 125-147.
- BENARD, J. *Economie publique*. Paris: Economica, 1985. 430 s. ISBN 2717809619.
- BUCHANAN, J.M. *Konstituce ekonomické politiky*. Přednáška při příležitosti udělení Nobelovy ceny, 8. prosince 1986. In. JONÁŠ, J. a kol. *Nobelova cena za ekonomii*. Praha: Academia, 1993. s. 589-599.

COASE, R.H.: The Problem of Social Cost. *Journal of Law and Economics*, 1960. s. 1-44.
FRANK, R. H. *Mikroekonomie a chování*. 1. vyd. Praha: Svoboda, 1995. 765 s. ISBN 80-205-0438-9.
SVOBODA, F. et kol., *Ekonomika veřejného sektoru*. 1. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2017. 279 s. ISBN 978-80-87865-35-4.
MALÝ, I. Veřejné statky a veřejně poskytované statky. *Politická ekonomie: Teorie, modelování, aplikace*. Praha: Ekonomický ústav ČSAV, XLVI, 6/1998. s. 861-868. ISSN 0032-3233.
MUSGRAVE, R. A. - MUSGRAVEOVÁ, P. B. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Management Press, 1994. s. 5-13, 38-54. ISBN 80-85603-76-4.
STIGLITZ, J.E. *Ekonomie veřejného sektoru*. Praha: Grada, 1997. s. 25-26, 102-116, 157-
VÍTEK, L. Ronald H. Coase: Společenské náklady, teorie externalit a jejich řešení. In *Externality a možnosti jejich řešení: sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1998. s. 51-62. ISBN 8021018844.

2. Rozhodování a efektivnost veřejného sektoru (selhávání vlády, tendence veřejného sektoru k neefektivnosti, metody ekonomické analýzy, veřejná volba, veřejné mechanismy alokace zdrojů, subjekty veřejné volby).

Příklady používané literatury:

ARROW, K. J. *Social Choice and Individual Values*. 2nd ed. New Heaven: Yale University Press, 1963. 124 s. ISBN 0300013647.
STIGLITZ, J.E. *Ekonomie veřejného sektoru*. Praha: Grada, 1997. s. 185-217 a 219-253. ISBN 8071694541.
SVOBODA, F. et kol., *Ekonomika veřejného sektoru*. 1. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2017. 279 s. ISBN 978-80-87865-35-4.
BENARD, J. *Economie publique*. Paris: Economica, 1985. 430 s. ISBN 2717809619.
DRUMMOND, M. F et al. *Methods for the economic evaluation of health care programmes*. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press, 2001. 305 s. ISBN 0192627732.
LANG, H. *Theory and Practice of Cost Analysis*. 2nd edition. Praha: Oeconomica, 2004. 68 s. ISBN 80-245-0712-9.
OCHRANA, F. *Veřejná volba a řízení veřejných výdajů*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2003. 184 s. ISBN 80-86119-71-8.
SIEBER, P. *Analýza nákladů a přínosů: metodická příručka*. Praha: MMR, 2004. 45 s.
STRECKOVÁ, Y. *Teorie veřejného sektoru*. 1. přepracované vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1998. 181 s. ISBN 8021017376.
STRECKOVÁ, Y. - MALÝ, I. *Veřejná ekonomie pro školu a praxi*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1998. 214 s. ISBN 80-7226-112-6.

3. Veřejné finance (rozpočtová soustava, státní rozpočet, veřejné příjmy a veřejné výdaje, vztah mezi příjmy a výdaji, rozpočtový deficit, veřejný dluh).

Příklady používané literatury:

ALLEN, R., TOMMASI, D. *Řízení veřejných výdajů*. Odborná příručka pro tranzitivní země. SIGMA, MF ČR, Praha 2002
DVOŘÁK, P. *Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize*. C.H.Beck. Praha, 2008. ISBN 978-80-7400-075-1
HAMERNÍKOVÁ, B. a kol *Veřejné finance*. Victoria Publishing, Praha 2010
HAMERNÍKOVÁ, B., KUBÁTOVÁ, K. *Veřejné finance - učebnice*. 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2004. ISBN 80-86432-88-2, s. 18 – 38
NEMEC, J., WRIGHT, G.: *Veřejné finance, teoretické a praktické aspekty veřejných financí*

v procese transformácie krajín strednej Európy. NISPAcee, Bratislava, 1998
PEKOVÁ, J. Veřejné finance, WOLTERS KLUWER, 2011
ROSEN, H. S., GAYER, T. Public Finance. McGraw-Hill International Edition, ed.8th, Singapore, 2008. ISBN 978-007-125939

14. Harmonogram

Datum	Obsah
Pátek 06/11/2020 9.00 - 12.30 Kotherová Místnost JP 105 Domácí práce	Probíraná témata: ✓ Stát a veřejný sektor ✓ Funkce a příčiny existence veřejného sektoru Workshop: Proč existuje stát a jaká by měla být jeho role v ekonomice <i>V rámci workshopu plní studenti dvě aktivity. Úkoly budou zadány na prvním soustředění, zadání bude studentům k dispozici v MOODLE. Vypracované úkoly budou studenty odevzdány do systému MOODLE, přičemž úkol 1 bude odevzdán do 29/11/2020 do 23.55 a úkol 2 do 13/12/2020.</i>
Pátek 27/11/2020 9.00 - 12.30 Vaceková Místnost JP 105 Domácí práce	Probíraná témata: ✓ Efektivnost veřejného sektoru ✓ Veřejné finance Téma: Nobelisté v ekonomických vědách. <i>Úkol bude zadán na druhém soustředění, zadání bude studentům k dispozici v MOODLE. Vypracovaný úkol bude studenty odevzdán do MOODLE nejpozději tři dny termínem zkoušky.</i>

15. Kontakt

Zuzana Kotherová (zuzana.kotherova@fsv.cuni.cz)
Gabriela Vaceková (gabriela.vacekova@fsv.cuni.cz)

Konzultační hodiny: dle domluvy emailem.

16. Informace a podklady ke kurzu, způsob komunikace

Přednášky a veškeré aktuální informace o kurzu budou uveřejněny prostřednictvím aplikace Moodle.